

(12)

CERERE DE BREVET DE INVENȚIE

(21) Nr. cerere: **a 2016 00549**

(22) Data de depozit: **01/08/2016**

(41) Data publicării cererii:
28/02/2018 BOPI nr. **2/2018**

(71) Solicitant:

- INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU CHIMIE ȘI PETROCHIMIE - ICECHIM, SPLAIUL INDEPENDENȚEI NR.202, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
- ICPOA MEDIAŞ, STR. CARPAȚI NR. 8, MEDIAŞ, SB, RO;
- INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU ACOPERIRI AVANSATE ICAA S.A., BD.THEODOR PALLADY NR.49A, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;
- UNIVERSITATEA POLITEHNICĂ DIN BUCUREȘTI - CENTRUL DE CERCETĂRI ȘI EXPERTIZĂRI ECOMETALURGICE, SPLAIUL INDEPENDENȚEI 313, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO

(72) Inventatori:

- GHIOCA PAUL NICOLAE, SOS. MIHAI BRAVU NR. 297 BL.15A AP. 77, BUCURESTI, B, RO;
- IANCU LORENA, BD.ALEXANDRU OBREGIA NR.17, BL.M 5, SC.A, ET.6, AP.54, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
- SPURCACIU BOGDAN NOROCEL, ALEEA ARINIŞ NR.2 A, BL.A 39 C, SC.4, AP.59, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;

- GRIGORESCU RAMONA MARINA, CALEA FERENTARI NR.10, BL. 119A, SC. 1, ET. 2, AP. 10, SECTOR 5, BUCUREȘTI, B, RO;
- RAPA MARIA, ALEEA GORNEȘTI NR. 3, BL. 52, SC. 1, AP. 2, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
- CINCU CORNEL, STR. DRUMUL TABEREI NR.53, BL. R6, AP. 58, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
- PICA ALEXANDRA, STR.AVRIG NR.63, BL.E 2, SC.5, ET.1, AP.140, SECTOR 2, BUCUREȘTI, B, RO;
- GARDU RADITA, STR. ISTRIEI NR. 22, BL. 34, SC. 4, AP. 54, SECTOR 3, BUCUREȘTI, B, RO;
- ECATERINA MATEI, BD. CONSTRUTORILOR NR. 3, BL. G3, AP. 30, SECTOR 6, BUCUREȘTI, B, RO;
- PREDESCU ANDRA-MIHAELA, STR. GLĂDÎTEI NR. 42, BL. T7, AP. 405, SECTOR 4, BUCUREȘTI, B, RO;
- PREDESCU CRISTIAN, STR. DR. PETRE GÂDESCU NR. 24A, SECTOR 5, BUCUREȘTI, B, RO

(54) PROCEDEU DE OBȚINERE A COMPOZITELOR ANTIȘOC ALE POLIPROPILENEI RECUPERATE

(57) Rezumat:

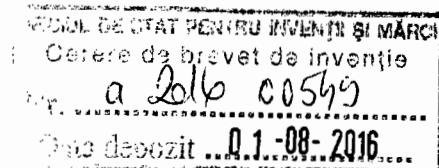
Invenția se referă la un procedeu de obținere a unor compozite ale polipropilenei recuperate, cu rezistență la șoc îmbunătățită. Procedeul conform inventiei constă în modificarea, prin aliere în topitură, a polipropilenei recuperate pe valț, cu un coeficient de frecare de 1,18...1,20, la temperatura de 185...190°C, timp de 15 min, cu 5...95% un amestec de doi bloc-copolimeri

stiren-izoprenici într-un raport 25:75, cu un indice de curgere în topitură de 8,2...13,9 g/10 min, din care rezultă un compozit având o rezistență la șoc de 4,8...6,4 KJ/m² la 20°C, și de 3,2...4,2 KJ/m² la -20°C.

Revendicări: 1

Cu începere de la data publicării cererii de brevet, cererea asigură, în mod provizoriu, solicitantului, protecția conferită potrivit dispozițiilor art.32 din Legea nr.64/1991, cu excepția cazurilor în care cererea de brevet de inventie a fost respinsă, retrasă sau considerată ca fiind retrasă. Întinderea protecției conferite de cererea de brevet de inventie este determinată de revendicările conținute în cererea publicată în conformitate cu art.23 alin.(1) - (3).

DESCRIERE A INVENTIEI

PROCEDEU DE OBȚINERE A COMPOZITELOR ANTIȘOC ALE POLIPROPILENEI RECUPERATE

Invenția se referă la obținerea de componete ale polipropilenei recuperate modificată prin aliere în topitură cu bloc-copolimeri stiren-izoprenici (SIS), care să prezinte valorile cele mai ridicate ale rezistenței la soc, proprietate care permite industriei de mase plastice să producă o gamă largă de repere utilizate în domenii nealimentare.

Polipropilena este una dintre cele mai utilizate poliolefine în producerea de repere industriale (containere, conducte, ambalaje) datorită bunei prelucrabilități în topitură (injecție, extrudere, filmare) și a indicatorilor fizico-mecanici cu valori ridicate, cu excepția rezistenței la soc. Rezistența la soc este și mai deficitară în cazul polipropilenei recuperate, în special la temperaturi negative.

Este cunoscut faptul că modificarea în topitură cu bloc-copolimeri stiren-dienici este cea mai avantajoasă metodă atât din punct de vedere tehnic, cât și economic, în special când alierea se realizează în timpul prelucrării normale prin extrudare sau injecție pentru fabricarea diverselor obiecte și repere tehnice.

Modificarea prin aliere în topitura a polipropilenei cu bloc-copolimeri stiren-dienici urmărește perturbarea rețelei cristaline și elasticizarea fazei amorfă, fapt ce asigură o prelucrabilitate îmbunătățită, permitând obținerea de filme polipropilenice cu rezistență la tracțiune superioara. Necorelarea indicilor de curgere în topitură a celor doi compoziți constituie un dezavantaj, deoarece nu asigură o creștere importantă a rezistenței la soc (U.S. Patent 5034449, 8071681).

Utilizarea ca modifier de soc a SIS hidrogenat (SEPS) asigură o creștere semnificativă a rezistenței la soc a componitelor. Indicele de curgere în topitură a sortimentelor de SEPS variază foarte puțin, constituind un dezavantaj în maximizarea creșterii rezistenței la soc a componitelor polipropilenei (U.S. Patent 5492967, H1, 518).

Studiile de prelucrare termică a poliolefinelor au stabilit că efectul maxim de modificare prin aliere se realizează când vâscozitatea compozițiilor prezintă valori cât mai apropiate, în

cazul ideal identice, conducând la obținerea de componete cu valorile cele mai ridicate ale rezistenței la soc.

Vâscozitatea în topitură cât mai apropiată a compozițiilor compoundului permite dispersia optimă a polimerului minoritar (SIS) sub formă de domenii elastice uniforme în matricea poliolefinică. Astfel, când componitul este supus la socuri, forța distructiva este amortizată mai eficient de domeniile elastice prin absorbția și dispersarea mai uniformă a energiei și prin impiedicarea creșterii microfisurilor care apar în materialul componit când este lovit.

Deoarece polipropilena recuperată prezintă o vâscozitate în topitură care variază în funcție de proveniența obiectelor colectate și de gradul lor de degradare, respectarea acestui criteriu de aliere optimă în topitură necesită utilizarea unei foarte largi sortimentații de bloc-copolimeri stiren-izoprenici, care să asigure toată gama de vâscozități a diverselor loturi de polipropilenă recuperată, ceea ce este evident imposibil de realizat.

Această variație a vâscozității în topitură a polipropilenei recuperate constituie un mare dezavantaj și componitele ei cu bloc-copolimeri stiren-izoprenici nu prezintă valorile optime ale rezistenței la soc.

Prezenta invenție înlătură acest dezavantaj, soluția tehnică constând în obținerea unui amestec de bloc-copolimeri stiren-izoprenici care să prezinte o vâscozitate similară sau cât mai apropiată de aceea a lotului de polipropilenă recuperată, astfel asigurându-se modificarea optimă a poliolefinei cu obținerea unor componete cu cele mai ridicate valori ale rezistenței la soc.

Procedeul conform invenției constă în utilizarea a doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici cu vâscozități în topitură diferite, care prin amestecare în topitură să conducă la obținerea unui modificator elastomeric cu o comportare reologică în topitură cât mai apropiată de a sortului de polipropilenă recuperată. Reglarea vâscozității în topitură a amestecului de bloc-copolimer stiren-izoprenic se realizează prin variația raportului de compozиție a celor doi elastomeri termoplastici.

Procedeul conform invenției prezintă avantajul optimizării modificării prin aliere în topitură a polipropilenei recuperate, asigurându-se obținerea unor componete cu valori maxime ale rezistenței la soc.

Pentru exemplificarea invenției s-au utilizat două sorturi de polipropilenă recuperată (PP 1, PP 2) și doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici ale căror proprietăți sunt prezentate în tabelele 1 și 2.

Tabelul 1: Proprietățile polipropilenei recuperate

Nr crt.	Proprietate	PP 1	PP 2
1.	Cristalinitate, %	74,5	70
2.	Duritate, $^{\circ}$ Sh D	72	72
3.	Rezistență la tracțiune, MPa	36,4	26,3
4.	Alungire la rupere, %	40	166
5.	Rezistență la soc Izod la $+20^{\circ}$ C, Kg/m ²	4,8	6,4
6.	Rezistență la soc Izod la -20° C, Kg/m ²	3,2	4,2
7.	Indice de curgere în topitură la 190° C sarcină de 5 kg, g/10 min	8,1	14

Bloc-copolimerii stiren-izoprenici au fost sintetizați prin polimerizare anionică secvențială a monomerilor în soluție de ciclohexan, inițiată cu n-BuLi. Masa moleculară determinată prin cromatografie de permeație prin gel (GPC) și caracteristicile fizico-mecanice sunt prezentate în tabelul 2. Indicatorii fizico-mecanici au fost determinați pe pelicule obținute prin turnare centrifugală din soluție toluenică.

Tabelul 2: Proprietățile bloc-copolimerilor stiren-izoprenici

Nr crt.	Proprietate	SIS 1	SIS 2
1.	Conținut în polistiren, %	20,2	29,8
2.	Masă totală, g/mol	133800	76400
3.	Masă bloc polistirenic, g/mol	13500	11400
4.	Masă bloc poliizoprenic, g/mol	106800	53600
5.	Rezistență la tracțiune, MPa	8,7	11,4
6.	Alungirea la rupere, %	1580	1320
7.	Duritate, $^{\circ}$ Sh D	34	42
8.	Indice de curgere în topitură la 190° C sarcină de 5 kg, g/10 min	4,4	20,6

Modificarea prin aliere în topitură a polipropilenei recuperate cu bloc-copolimeri stiren-izoprenici s-a realizat pe valț la temperatura de $185-190^{\circ}$ C, utilizând un coeficient de fricție de 1,18-1,20. Compozitele au fost obținute utilizând 200 g de polipropilenă recuperată care a fost aliată cu 20 – 40 g de bloc-copolimeri, nedepășindu-se gradul maxim de încarcare al valțului de 300 g amestec.

În prima etapă se introduc pe valț polipropilena recuperată și după topirea și prinderea acesteia pe cilindru valțului (3-5 min) se adaugă bloc-copolimerul stiren-izoprenic care se

3
Vlăduț

1/1
Mihai

înglobează în polipropilenă (2-4 min). În continuare se efectuează operațiunile de omogenizare a amestecului, prin tăieri succesive (4-6 min) și, în final, materialul se scoate de pe valț sub formă de folie cu o grosime de 2-3 mm. Din aceste folii se obțin plăci groase de 1 și 4 mm prin presare la 190°C , timp de 15 min, la o presiune de 200 N/m^2 . Plăcile groase de 1 mm au servit la determinarea proprietăților fizico-mecanice prin tracțiune la o viteza de 50 mm/min. Din plăcile groase de 4 mm s-au uzinat epruvete crestate necesare determinării rezistenței la soc Izod efectuate la $+20^{\circ}\text{C}$ și -20°C .

În continuare se prezintă exemplele de realizare a invenției :

Exemplul 1 :

Conform procedeului de modificare descris mai sus, 200 g de polipropilenă recuperată PP 1 a fost aliată în topitură cu bloc-copolimeri stiren-izoprenici în proporție de 10 % față de poliolefină, după cum urmează:

- 1 A cu 20 g SIS 1
- 1 B cu 20 g SIS 2
- 1 C cu 20 g de amestec al celor doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici în proporție SIS 1/SIS 2 de 25:75 %, care prezintă un indice de curgere în topitură de 8,2 g/10 min.

Rezistențele la soc ale compozitelor s-au determinat conform metodologiei descrise anterior și sunt prezentate în tabelul 3.

Tabelul 3: Rezistențele la soc ale compozitelor polipropilenei recuperate PP 1 obținute conform exemplului 1

Nr crt.	Proprietate	PP 1	1 A	1 B	1 C
1.	Rezistență la soc Izod la $+20^{\circ}\text{C}$, kJ/m^2	4,8	9,4	9,0	11,2
2.	Rezistență la soc Izod la -20°C , kJ/m^2	3,2	7,8	7,1	8,7

✓

Exemplul 2 :

Se procedează ca în exemplul 1, 200 g de polipropilenă recuperată PP1 se modifică prin aliere în topitură cu bloc-copolimer stiren-izoprenic în proporție de 20 % față de poliolefină, după cum urmează :

- 2 A cu 40 g SIS 1
- 2 B cu 40 g SIS 2
- 2 C cu 40 g de amestec al celor doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici în proporție SIS 1/SIS 2 de 25:75 %, care prezintă un indice de curgere în topitura de 8,2 g/10 min.

Valorile rezistențelor la soc ale compozitelor obținute sunt prezentate în tabelul 4.

Tabelul 4: Rezistențele la soc ale compozitelor polipropilenei recuperate PP1 obținute conform exemplului 2

Nr crt.	Proprietate	✓	PP 1	2 A	2 B	2 C
1.	Rezistență la soc Izod la +20 °C, kJ /m ²		4,8	24,4	23,6	27,6
2.	Rezistență la soc Izod la - 20 °C, kJ /m ²		3,2	19,2	17,5	24,8

✓

Exemplul 3 :

Se procedează ca în exemplul 1, 200 g de polipropilenă recuperată PP 2 se modifică prin aliere în topitură cu bloc-copolimer stiren-izoprenic în proporție de 10 % în raport cu poliolefină, după cum urmează :

- 3 A cu 20 g SIS 1
- 3 B cu 20 g SIS 2
- 3 C cu 20 g de amestec al celor doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici în proporție SIS 1/SIS 2 de 60:40 %, care prezintă un indice de curgere în topitură de 13,9 g/10 min.

Valorile rezistențelor la soc ale compozitelor obținute sunt prezentate în tabelul 5.

Tabelul 5: Rezistențele la soc ale compozitelor polipropilenei recuperate obținute conform exemplului 3

Nr crt.	Proprietate	PP 2	3A	3 B	3 C
1.	Rezistență la soc Izod la +20 °C, kJ/m ²	6,4	14,3	16,6	20,2
2.	Rezistență la soc Izod la - 20 °C, kJ/m ²	4,2	11,0	12,3	15,6

✓

Exemplul 4 :

Se procedează ca în exemplul 1, 200 g de polipropilenă recuperată PP 2 se modifică prin aliere în topitură cu bloc-copolimer stiren-izoprenic în proporție de 20 % în raport cu poliolefina, după cum urmează :

- 4 A cu 40 g SIS 1
- 4 B cu 40 g SIS 2
- 4 C cu 40 g de amestec al celor doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici în proporție SIS 1/SIS 2 de 60:40 %, care prezintă un indice de curgere în topitură de 13,9 g/10 min.

Valorile rezistențelor la soc ale compozitelor obținute sunt prezentate în tabelul 6.

Tabelul 6: Rezistențele la soc ale compozitelor polipropilenei recuperate obținute conform exemplului 4

Nr crt.	Proprietate	PP 2	4A	4 B	4 C
1.	Rezistență la soc Izod la +20 °C, kJ/m ²	6,4	26,2	29,6	36,4
2.	Rezistență la soc Izod la - 20 °C, kJ/m ²	4,2	19,5	25,1	32,3

✓

Din datele prezentate în tabele 3-6 se constată o creștere semnificativă a rezistenței la soc a compozitelor polipropilenei recuperate modificată cu amestecul de bloc-copolimer stiren-izoprenic conform invenției.

În cazul compozitelor polipropilenei recuperate modificate cu 10 % amestec de SIS 1/SIS 2, conform invenției, rezistența la soc la +20 °C crește cu maxim 22 % și rezistența la soc la -20 °C cu maxim 27 %, în comparație cu valorile cele mai ridicate ale acestui indicator fizico-mecanic al compozitelor obținute pe bază de SIS 1 sau SIS 2.

În cazul compozitelor polipropilenei recuperate modificate cu 20 % amestec de SIS 1/SIS 2, rezistența la soc la +20 °C crește cu maxim 23 % și rezistența la soc la -20 °C cu maxim 29 %, în comparație cu valorile cele mai ridicate ale acestui indicator fizico-mecanic al compozitelor obținute pe bază de SIS 1 sau SIS 2.

Astfel se confirmă avantajul utilizării unui amestec de bloc-copolimeri stiren-izoprenici, conform invenției, care să prezinte o vâscozitate în topitură apropiată de aceea a polipropilenei recuperate pentru modificarea optimă a poliolefinei, conducând la obținerea de componete polipropilenice cu valori maxime ale rezistenței la soc.

Compozitele polipropilenei recuperate obținute conform invenției, datorită valorilor maxime ale rezistenței la soc care asigură o durată mai mare de exploatare a reperelor și produselor fabricate, produce avantaje economice importante la utilizatori.

Two handwritten signatures are placed over the stamp. The first signature is "Welma" and the second is "Haway". To the right of the signatures is a large, stylized, handwritten mark or signature.

REVENDICARE

Procedeul de obținere a compozitelor antișoc ale polipropilenei recuperate cu valori maxime ale rezistenței la șoc, **caracterizat prin aceea că** modificarea prin aliere în topitură a polipropilenei recuperate se realizează pe valț, utilizând un coeficient de fricție de 1,18 – 1,20, la temperatura de 185 - 190⁰ C, timp de maxim 15 minute cu un amestec de doi bloc-copolimeri stiren-izoprenici, unul cu vâscozitatea în topitură mai mică și celălalt cu vâscozitatea în topitură mai mare decât a polipropilenei recuperate, în proporție cuprinsă în intervalul 5-95 %, astfel că amestecul de bloc-copolimer să prezinte o vâscozitate în topitură egală sau cât mai apropiată de aceea a polipropilenei recuperate.

A series of handwritten signatures and initials are overlaid on the stamp. From left to right, there is a large, stylized signature, a smaller signature, a small initial 'I', another small initial, and a final large, stylized signature.